

UDÁLOST MĚSÍCE

JIZERSKÁ 50

Prvního ročníku závodu se v roce 1968 pod názvem „50 km Jizerskými horami“ zúčastnilo přesně 52 závodníků. V současné době můžeme na startu Jizerské padesátky vidět více než šest tisíc profesionálních i amatérských běžců na lyžích z celého světa. Liberecký kraj je hlavním institucionálním partnerem Jizerské 50.

Startovní při prvním ročníku bylo 5 korun. Běžecovou trať, která byla v mnoha úsecích podobná té dnešní, připravil legendární cestovatel a horolezec Gustav Ginzel. Kvůli nedostatku sněhu ji vedl přes bažiny, po kterých předtím nikdo nešel, a stopy vyšlapal vlastními sjezdovkami. Od roku 1971 se závod běhá jako Memoriál Expedice Peru '70 na památku horolezců a aktivních účastníků Jizerské 50, kteří zahynuli pod kamennou lavinou na Huascaránu. Při pátém ročníku se závodníci opět potýkali s nedostatkem sněhu, a museli tak s lyžemi v rukou doběhnout od startu až na Královku, kde už bylo sněhu dost. Počet účastníků rychle rostl a běžci se začali počítat na tisíce. Stále ale chyběli vrcholoví lyžaři. Podle pamětníků

byla Jizerská padesátka považována spíše za „zimní spartakiádu“. I když je v současné době závod prestižní událostí, účastní se ho profesionální lyžaři z celého světa a živě ho přenáší Česká televize, organizátoři jsou stále závislí na počasí. Už čtyřikrát byla Jizerská 50 zrušena kvůli nedostatku sněhu, naposledy se tak stalo v roce 2014. Jizerská padesátka už dávno není jen jediným hlavním nedělním závodem, ale několikadenní akcí s řadou doprovodných závodů. Pořádá se tak Bedřichovská 30, dětský závod Mini Jizerská 50, firemní závod štafet na 4 x 4 km volně, běh na 25 km a nově také sprint soupaží na 1,5 km.

www.jiz50.cz

Vážení čtenáři, občané Libereckého kraje, máte před sebou první číslo on-line magazínu KRAJ, který byste měli v průběhu tohoto roku najít také v tištěné podobě jako přílohu Vašeho městského nebo obecního zpravodaje. Chceme Vás seznámat s nejdůležitějšími událostmi v kraji, s náplní a prací krajského úřadu, ale také s životem u Vás — ve Vašich bydlištích. Chceme na těchto stránkách také dát prostor lidem, kteří přispěli a přispívají k dobrému jménu i slávě našeho regionu a mají svým spoluobčanům díky výsledkům své práce mnoho co říci. Jsem přesvědčen, že náš magazín KRAJ přispěje k lepší orientaci v problémech Vašeho Libereckého kraje a budete moci být na svůj region právem hrdi. Věřím, že Vás nově pojatý měsíčník o Libereckém kraji zaujme a stanete se, ne-li patrioty, tak nejméně velkými příznivci a podporovateli Libereckého kraje. Přeji Vám při čtení naší a hlavně Vaší přílohy příjemné zážitky a dobrou pohodu. Těšíme se samozřejmě také na vaše názory, připomínky a náměty. ←
Martin Půta, hejtmán Libereckého kraje

NA KRAJI

NA KRAJI VYVRCHOLILA VÁNOČNÍ AKCE STROM SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

Smích a rozzářené oči doprovázely předání dárků dětem z dětských domovů při vánoční akci Strom splněných přání. Tu letos poprvé zorganizoval také Liberecký kraj. Radost dětem z dětských domovů ze Semil, Jablonce nad Nisou a Dubé Deštné udělali členové Rady Libereckého kraje, krajský zastupitelé, členové Ekonomické rady a také zaměstnanci krajského úřadu.

ROZPOČET KRAJE NA ROK 2015 — PŘÍJEM 2366 MILIÓŇŮ KČ, O 100 MILIÓŇŮ VÍCE NEŽ LETOS

Rada Libereckého kraje odsouhlasila předložený návrh rozpočtu kraje na rok 2015. „Ve srovnání s rokem 2014 se jedná o navýšení příjmového rámce kraje o cca 100 mil. Kč,“ uvedl náměstek hejtmána pro ekonomiku Marek Pieter. Na provoz záchranné služby tak např. poputuje 147 mil. Kč, na zajištění provozu autobusů a vlaků bude vyčleněno 533 mil., 254 mil. na zimní a letní údržbu krajských silnic, 95 mil. na provoz domovů důchodců a dalších zařízení soc. služeb a 262 mil. Kč půjde z rozpočtu na školská zařízení. Více na:

www.youtube.com/watch?v=8Md

JAMPARÁDA 2014 V KUNRATICÍCH U FRÝDLANTU

Je rozhodnuto — nejlepší domácí marmeládou uvařenou nejen v našem regionu se stala kokosová s Malibu a citrónem, kuchařky Jany Žákové ml. z Višňové. A to přesto, že ve své kategorii exotika ovoce obsadila „jen“ bronzovou příčku.

PRVNÍ MIMINKA ROKU 2015

První dvě miminka narozená v roce 2015 v Libereckém kraji dostala od hejtmána zlatý přívěšek se znamením kozoroha. Holčička Thuy Lan Tran spatřila světlo světa 1. 1. 2015 v 10.28 hodin v Nemocnici s poliklinikou

v České Lípě, chlapeček Tobiáš Havránek se narodil jen o čtyři minuty později v Masarykově městské nemocnici v Jilemnici.

VLAKY POJEDOU OD PROSINCE 2015 Z LIBERCE BEZ PŘESTUPOVÁNÍ PŘÍMO DO SKLÁŘSKÉ POREBY

Udělat vše pro to, aby od nových jízdních řádů platných od 15. prosince 2015 jezdily vlaky z Liberce do polské Sklářské Poreby přímo bez přestupu, to je výsledek závěrečné

nejrůznějšími taštičkami mnoha velikostí stejně jako ostatní kupující.

PRESTIŽNÍ ZNAČKA „REGIONÁLNÍ PRODUKT ČESKÝ RÁJ“ MÁ NOVÉ NOSITELE

Na třicet řemeslníků, výrobců potravin, zemědělců a dalších příznivců lokálních produktů se o svatomartinském úterním odpoledni sešlo v útulných prostorách Kamenářského domu v areálu Muzea Českého ráje v Turnově. Regionální výrobci mezi sebou přivítali další

Motorový vůz Regio-Shuttle RS1 Českých drah v železniční stanici Szklarska Poręba Górna

konference projektu Společně pro česko-polské příhraničí, která se uskutečnila v závěru října ve Sklářské Porebě (Szklarska Poręba). Na důkaz, že je to možné, přijel do železniční stanice Szklarska Poręba Górna poprvé v historii vlak typu Stadler, který provozují ČD.

KABELKOVÝ BAZAR VYNESL 27 250 KČ NA ŠKOLNÍ OBĚDY SOCIÁLNĚ SLABŠÍCH ŽÁKŮ

Záběhový — 1. ročník Kabelkového bazaru, který pořádal Liberecký deník ve spolupráci s OC Forum, vynesl ve prospěch dětí, jejichž rodiče si nemohou dovolit objednat a platit jim školní obědy, skvělých 27 250 Kč. Na tak nečekaně vysokém výtěžku, byť se kabelky prodávaly za 20, 50 a maximálně 100 Kč, se podílely zejména kupující ženy, mezi nimiž byly i krajské radní Ivana Hujerová a Alena Losová, které odjízděly ověšeny několika

tří nové nositele této značky. V současnosti tak má prestižní označení „Regionální produkt Český ráj“ již téměř 50 certifikovaných výrobců, resp. pěstitelů či řemeslníků.

V RALSKU VZNIKÁ NOVÁ VÝROBNÍ HALA, V BUDOUČNU NABÍDNE AŽ 300 PRACOVNÍCH MÍST

Výrobce kovových dílů pro automobilový průmysl, společnost KV Final, staví v Ralsku novou výrobní halu. Už v polovině příštího roku by zde mělo být zaměstnáno 90 lidí, v budoucnu nový závod nabídne až 300 pracovních míst. Ralsko je s rozlohou 171 km² po Praze, Brně a Ostravě čtvrtým největším městem v Česku. ←

Více informací na: www.kraj-lbc.cz/aktuality

- 1 | Martin Chaloupka se sochou čůrajícího voříška.
- 2 | Jírův betlém se v čase adventu vystavuje v Kryštofově Údolí už 15 let.
- 3 | Roubená chalupa s podstávkou v Kryštofově Údolí.
- 4 | Orloj v Kryštofově Údolí je teprve třetím svého druhu v České republice.
- 5 | Zimní pohled do „Údola“.

O KRAJI

MARTIN CHALOUPKA

KDYŽ NĚKDO ŘEKNE, ŽE TO NEJDE, PŮSOBÍ TO NA MĚ JAKO ČERVENÝ HADR NA BÝKA

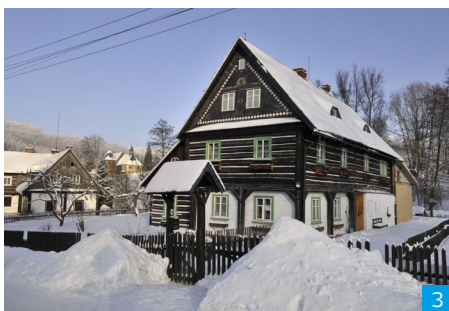
Martin Chaloupka (67) je bývalý kameraman České televize, zapálený patriot, ředitel Muzea lidových betlémů a hraček a neutuchající optimista. Jeho domovem je vesnička Kryštofovo Údolí, ve které se i díky němu pořádá něco děje. V roce 2014 obdržel Poctu hejtmána Libereckého kraje za celoživotní přínos v oblasti zachování lidových tradic.

V Kryštofově Údolí jste nejprve působil jako myslivec. Kdy jste se tam rozhodl zůstat natrvalo?

Být myslivcem byl jeden z mnoha mých koníčků, znamenalo to chodit do lesa, odpočívat a nabízelo mi to především šanci poznávat okolí. Rozhodnutí žít natrvalo v Kryštofově Údolí přišlo teprve na začátku 90. let minulého století, předtím jsem mou chalupu do „Údola“ obýval pouze o víkendech a dovolených.

Ve vesnici jste zřídil orloj, betlém, muzeum, márnici. Letos přibyla ještě socha čůrajícího voříška. Co vás motivuje k další práci?

Můj úplně první počín pro vesnici se datuje na začátek 90. let, kdy jsem tam koupil pozemek s obecním smetištěm, ten jsem na své náklady nechal uklidit, upravit a zřídil tam minigolfový areál s penzionem a pak teprve později jsem začal rekonstruovat první obecní betlémy a zrealizoval Muzeum betlémů. Aby toho nebylo málo, koupil jsem starou trafostanici, kterou jsem proměnil za pomoci přátel ve třetí orloj v České republice, pak teprve přibyla márnice, kterou jsem doladil umístěním kopie „Tance smrti“. Čůrající voříšek byl projekt, který byl velikou výzvou a za pomoci nadačního fondu MA-MA

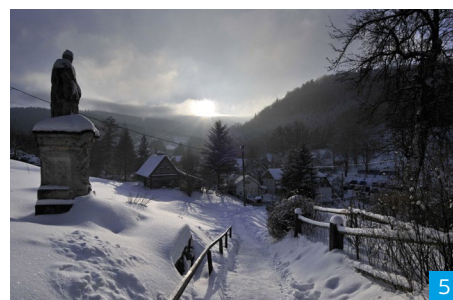
Foundation a přátel jsem to zvládl, dříve než jsem doufal. K další práci mne motivuje právě ta výzva, když někdo řekne, že to nejde, na mne to působí jak červený hadr na býka.

Známý Jírův betlém se v prosinci otevíral v Kryštofově Údolí už po patnácté? Čím je specifický a proč myslíte, že se stal tak oblíbeným?

Jeho specifikum je, že se jedná o dílo jednoho z nejlepších českých malířů a je zajímavé nejen výtvarně, ale i filozoficky. Je stavěn formou triptychu, kde se odehrávají ty nejpodstatnější věci okolo zrození. Druhá neméně důležitá část je umístění betléma proti nádhernému lidově baroknímu kostelíčku.

Co plánujete na rok 2015?

Jo, já mám pláň. Kryštofově Údolí chybí socha patrona obce sv. Kryštofa nesoucí na rameni žehnajících Krista, který na sebe vzal podobu dítěte. Je to přesně ta definitivní „třešnička na dort“, která vesnici, jež se dříve jmenovala Údol svatého Kryštofa, chybí. Vizualně je již všechno připraveno, musím se jen spojit s sochařem Alešem Johnem a začít shánět finanční prostředky, tento nápad nepatří mezi nejlevnější. Socha by měla být

ozdobou cestičky od barokního můstku směrem nahoru ke kostelu sv. Kryštofa. ←

Více informací najdete na:
www.orloj-betlemy-chaloupka.cz

1

KRAJEM

LIBEREC

Liberec už dávno není jenom město sportu a turistiky. Stále častěji je slyšet o projektech, které vzešly z občanské společnosti nebo neziskového sektoru. Ještěd zůstává dominantou a symbolem města, ale už dávno není pravda, že všichni Liberečané nosí pohorky a za kulturou vyráží do lesa nebo na hokej. Pomalu se vrací život i do centra města, které se vyrovnává s architektonickými zásahy z posledních let. V loňském roce se uskutečnil už druhý ročník [KI-NA](#) pod širým nebem, tentokrát se promítalo v okolí Papírového náměstí, první ročník se odehrál za plného provozu na hlavní tepně Liberce v Pražské ulici. Hned vedle v Moskevské ulici se na konci října slavilo významné výročí [Naivního divadla](#), které nabízí kvalitní zábavu už dlouhých 65 let. Nový rok pak soubor zahájil zahraniční cestou do New Yorku, kde vystoupil s představením pro ty úplně nejmenší diváky. Veřejný městský prostor se rozhodly zvelebit dámy z [Urban Gardening](#), které si založily městskou zahradu na Lazebnickém vrchu. Hned jak opadne sníh, začne se rýt a sázet, pokud budete procházet centrem Liberce, rozhodně si tam zajděte alespoň přivonět. O kousek dál se parta nadšenců snaží zachránit [kino Varšava](#), které

by už příští rok mohlo zase začít promítat filmy, a v budoucnu by zde mohl vzniknout multifunkční prostor, jaký mají třeba ve Vratislavicích v [Kulturním centru 101010](#). K procházce mimo centrum pak vybízí Masarykova třída, kam do objektu bývalých městských lázní přesídlila [Oblastní galerie](#). Rekordní počet návštěvníků, kteří do galerie v loňském roce dorazili, vypovídá o tom, že to stojí za to. Galerie spolu se [Severočeským muzeem](#) vytvořily nový veřejný prostor, ve kterém se konají nejrůznější kulturní akce. Pokud půjdete ještě dál, dorazíte do [liberecké ZOO](#), která v minulém roce prošla nákladnou rekonstrukcí, a získala tak nový moderní vchod a potřebné zázemí. Chvilku odpočinku můžete strávit v některé z kaváren, které v Liberci nově otevřely. Život se vrátil také do [Hotelu Praha](#) nebo [Radničního sklípku](#). V letošním roce by měl znovu začít fungovat i [Hotel Imperial](#). Liberec pomalu, ale jistě, ožívá. ←

- 1 | Pohled z budovy Technické univerzity na libereckou radnici a dominantu města horský hotel a vysílač Ještěd.
- 2 | Multifunkční Kulturní centrum 101010 postavili ve Vratislavicích na návrh architekta Petra Stolína.
- 3 | Zakladatelky první komunitní zahrady v Liberci.
- 4 | Foyer kina Varšava před rekonstrukcí, která má kinu vrátit původní podobu.
- 5 | Herci Naivního divadla při představení O beránkovi, se kterým vystoupí začátkem ledna v New Yorku.

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11x ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508.
Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří zástupci stran v Zastupitelstvu LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřích.
Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

www.kraj-lbc.cz